

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดตั้งขึ้นตามนโยบายรัฐบาลที่ต้องการยกระดับและพัฒนามาตรฐานการกีฬาให้ทัดเทียมนานาชาติโดยประเทศ ด้วยการส่งเสริมการกีฬาอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ตลอดจนเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและพัฒนามาตรฐานการกีฬาให้มีขีดความสามารถในการเข้าร่วมแข่งขันกีฬากับนานาชาติประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น ประกอบกับคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2532 ให้ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ในปี พ.ศ. 2541 โดยกรมพลศึกษาในขณะนั้นได้รับมอบหมายให้ศึกษาสภาพปัญหาในการพัฒนาการพลศึกษาและการกีฬาของประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการกีฬา จึงได้จัดตั้งโรงเรียนกีฬาเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2533 คือ โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี และต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการจัดตั้งโรงเรียนกีฬาแบบประหยัดให้ครบทุกเขตการศึกษาอีก 10 แห่ง จนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีโรงเรียนกีฬาทั้งหมด 11 แห่ง โดยขึ้นตรงกับสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทำหน้าที่ในการพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนที่มีความถนัดและมีความสามารถพิเศษทางการกีฬาให้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถหรืออัจฉริยภาพทางกีฬาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นตัวแทนนักกีฬาของประเทศไทยในการเข้าร่วมแข่งขันในระดับนานาชาติ โดยใช้หลักการของวิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพและโภชนาการ โดยจัดให้มีนักวิทยาศาสตร์กีฬาและโภชนาการประจำที่โรงเรียนกีฬาทุกแห่ง นอกจากนี้ยังจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้

จากรูปแบบของการจัดการศึกษาในโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับการมุ่งเน้นพัฒนาให้นักเรียนมีความเป็นเลิศทางการกีฬา จึงทำให้มีรูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาไม่เหมือนกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั่วไป เนื่องจากเป็นสถานศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะในการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านการศึกษา นักเรียนที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนกีฬา ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีลักษณะกึ่งนอกระบบในสถานศึกษาจึงต้องเป็นนักเรียนที่สามารถอยู่ในโรงเรียนประจำ นอกจากนี้นักเรียนยังต้องผ่านกระบวนการสอบคัดเลือก โดยต้องมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีบุคลิกภาพที่ดี มีสมรรถภาพของ

ร่างกายและจิตใจที่ดี นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถพิเศษทางด้านการศึกษาที่ตนเองถนัดตามที่โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้กำหนดไว้ การจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาแต่จะแห่งจึงต้องทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านการศึกษาสู่ความเป็นเลิศให้ถึงศักยภาพสูงสุด

ในระยะเวลาแรกของการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาตั้งแต่ พ.ศ. 2533 โรงเรียนกีฬาได้ผลิตนักเรียนกีฬาที่มีคุณภาพ เป็นตัวแทนของประเทศไทยในการแข่งขันระดับนานาชาติ สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยมาโดยตลอด แต่ในระยะหลังโรงเรียนกีฬาเกือบทุกแห่งประสบปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียน กล่าวคือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางด้านกีฬาน้อยลง และจากผลการประเมินภายนอกสถานศึกษาของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่าร้อยละ 72.72 ของโรงเรียนกีฬาทั่วประเทศ มีปัญหาด้านมาตรฐานการศึกษาที่ 2.5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการเรียนการสอน โดยการประเมินผลส่วนใหญ่ระดับคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ และควรปรับปรุง (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2551, หน้า 12) นอกจากนี้จำนวนนักเรียนที่ศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามีจำนวนน้อยลง อีกทั้งจำนวนนักเรียนโรงเรียนกีฬาที่ได้เป็นนักกีฬาทีมชาติหรือได้รับการคัดเลือกให้แข่งขันในระดับนานาชาติ เป็นนักกีฬาอาชีพในรอบ 5 ปีที่ผ่านมามีแนวโน้มลดลง จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนกีฬาได้พยายามปรับปรุงระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียน จัดการเรียนการสอนโดยเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การเรียนการสอนโดยเน้นให้ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานที่นักเรียนโรงเรียนกีฬาจะต้องนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น บริหารจัดการโรงเรียนให้มีบรรยากาศที่เหมาะสมที่จะทำการศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดสถานที่ฝึกซ้อมกีฬาให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอ ปรับปรุงหอพัก จัดอาหารและโภชนาการที่มีคุณภาพถูกหลักอนามัยและหลากหลายให้กับนักเรียน ตลอดจนมีการจัดกิจกรรมนันทนาการภายในโรงเรียน เพื่อลดความตึงเครียดของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จากการแก้ปัญหาดังกล่าวไม่ยังสามารถทำให้นักเรียนโรงเรียนกีฬาพัฒนาความรู้และทักษะทางด้านกีฬาดีขึ้นได้

ความพึงพอใจในการเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่สมบุญธรรม พรหมนภาพ และชัย อินคำ (อ้างอิงจากประนอม แสงจันทร์, 2529, หน้า 14) กล่าวว่า การที่บุคคลจะเรียนรู้หรือพัฒนาความเจริญงอกงามนั้น บุคคลจะต้องอยู่ในสภาวะพึงพอใจ สุขใจ เป็นเบื้องต้น กล่าวคือ บุคคลจะต้องได้รับแรงจูงใจทั้งในลักษณะรูปธรรมและนามธรรม การจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้ฝึกกีฬา

และครูผู้สอน ต้องพยายามสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะศึกษาในโรงเรียนกีฬาด้วยความพึงพอใจ ดังนั้นคณะผู้ศึกษาจึงศึกษาถึงความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการฝึกกีฬา ด้านการจัดอาหารและโภชนาการ ด้านการจัดหอพัก และด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

ปัญหาการศึกษาค้นคว้า

1. ความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นอย่างไร
2. นักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่มีเพศ ระดับชั้น และที่ตั้งของโรงเรียนแตกต่างกันจะมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาแตกต่างกันหรือไม่

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการจัดการศึกษาใน โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น และที่ตั้งของโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

1. เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนกีฬาในการวางแผนการจัดการศึกษาให้แก่ นักเรียนโรงเรียนกีฬา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน 11 แห่ง รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,779 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน 5 ภาค จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 329 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าด้านเนื้อหาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 2.1 ด้านการเรียนการสอน
- 2.2 ด้านการฝึกกีฬา
- 2.3 ด้านการจัดอาหารและโภชนาการ
- 2.4 ด้านการจัดห้องพัก
- 2.5 ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับชั้นและที่ตั้งของโรงเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในการจัดการศึกษา 5 คือ

- 3.2.1 ด้านการเรียนการสอน
- 3.2.2 ด้านการฝึกกีฬา
- 3.2.3 ด้านการจัดอาหารและโภชนาการ
- 3.2.4 ด้านการจัดห้องพัก
- 3.2.5 ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการฝึกกีฬา ด้านการจัดอาหารและโภชนาการ ด้านการจัดห้องพัก ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม

2. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2.2 ด้านการฝึกกีฬา หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อการฝึกกีฬาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการกีฬา ได้แก่ ความรู้ความสามารถของผู้ฝึก อุปกรณ์การฝึกกีฬาที่ทันสมัย เป็นต้น

2.3 ด้านการจัดอาหารและโภชนาการ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อการจัดอาหารและโภชนาการให้กับนักเรียนกีฬาช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้แก่ รสชาติของอาหาร ความสะอาดถูกสุขลักษณะ ความมีคุณภาพถูกหลักโภชนาการ และความเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เป็นต้น

2.4 ด้านการจัดห้องพัก หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อการจัดให้บริการห้องพักของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้แก่ ความสะอาดของห้องพัก ความเพียงพอของห้องพัก ระบบสาธารณูปโภค ระเบียบและข้อปฏิบัติต่างๆ ภายในห้องพัก เป็นต้น

2.5 ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้แก่ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมช่วยเหลือสังคม การจัดกิจกรรมและนันทนาการ เป็นต้น

3. โรงเรียนกีฬา หมายถึง โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

4. นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 หมายถึง นักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

5. ที่ตั้งของโรงเรียน หมายถึง ที่ตั้งของโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยแบ่งเป็น ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและภาคใต้

สมมติฐานการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดสมมติฐานดังนี้

1. นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน
2. นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่มีระดับชั้น แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน
3. นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่มีที่ตั้งของโรงเรียน แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน